

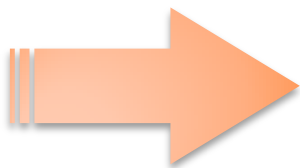
EDUKACYJNE FORUM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

MULTIMEDIALNY KATALOG ZAWODÓW

ZAWÓD: INTROLIGATOR

Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
Działanie 3.4 Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie
Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnianie uczenia się przez całe życie

ZADANIA ZAWODOWE

ŚRODOWISKO PRACY

MASZYNY I NARZĘDZIA

Sprawdź
swoją wiedzę

Wywiad
posłuchaj,
przeczytaj, zobacz

INTROLIGATOR

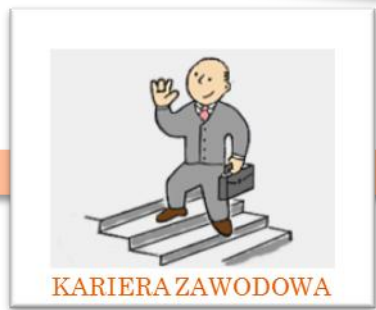
PREDYSPOZYCJE

LITERATURA

CZY WIESZ, ŻE ...?

KARIERA ZAWODOWA

WARUNKI FIZYCZNE

CZYM ZAJMUJE SIĘ INTROLIGATOR?

ZADANIA ZAWODOWE:

- oprawianie materiałów drukowanych (książek, broszur, czasopism itp.),
- wytwarzanie klaserów, pudeł, ozdobnych futerałów,
- przygotowywanie wzorów opraw książek,
- dobieranie odpowiednich materiałów do przygotowywania opraw,
- wykonywanie takich czynności jak: oklejanie, zszywanie, składanie arkuszy do formatu książek,
- obsługa maszyn introligatorskich takich jak: gilotyny, klejarki, maszyny do szycia i perforacji.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY INTROLIGATORA?

Miejsce wykonywania pracy

Introligator wykonuje swoją pracę w pomieszczeniach zamkniętych.

Charakter pracy

Praca introligatora ma charakter głównie pracy indywidualnej. Jest to zarówno praca fizyczna, jak i umysłowa.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY INTROLIGATORA?

Możliwości zatrudnienia

- drukarnie,
- firmy introligatorskie,
- zakłady poligraficzne,
- punkty ksero,
- wydawnictwa,
- agencje reklamowe,
- archiwa.

Stanowiska pracy

- operator maszyn,
- drukarz-introligator,
- krajacz.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY INTROLIGATORA?

Czas pracy

Introligator zwykle pracuje 8 godzin dziennie, zazwyczaj w trybie jednozmianowym, jednak zdarzają się miejsca gdzie praca może mieć charakter dwuzmianowy i wynosić od 8 do 12 godzin.

Zarobki

Średnia kwota zarobków w tym zawodzie kształtuje się na poziomie nieco ponad 2 000 zł brutto (www.wynagrodzenia.pl). Zarobki uzależnione są od miejsca zatrudnienia.

Czynniki zagrażające zdrowiu

Do czynników szkodliwych w zawodzie introligatora zaliczamy: pył z papieru, hałas maszyn i urządzeń, długa praca w pozycji stojącej lub pochylej, kleje i farby, możliwe niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy.

JAKICH MASZYN I NARZĘDZI UŻYWA INTROLIGATOR?

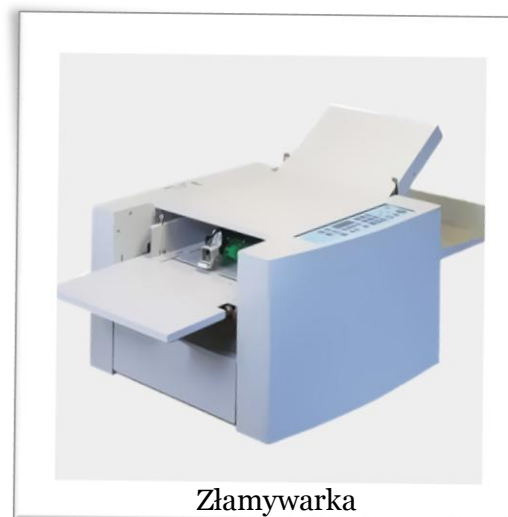
Kostka introligatorska

Bigówka

Trójnóż

Złamywarka

Kostka introligatorska

płaskie, podłużne i zaokrąglone narzędzie introligatorskie, wykonane z kości zwierząt lub materiałów syntetycznych, służące do bigowania tj. zagniatania (bez niszczenia zagniatanego materiału) oraz wygładzania.

Bigówka

maszyna introligatorska przeznaczona do bigowania - przygniataania, wygniataania okładek miękkich i wyrobów galanterii introligatorskiej.

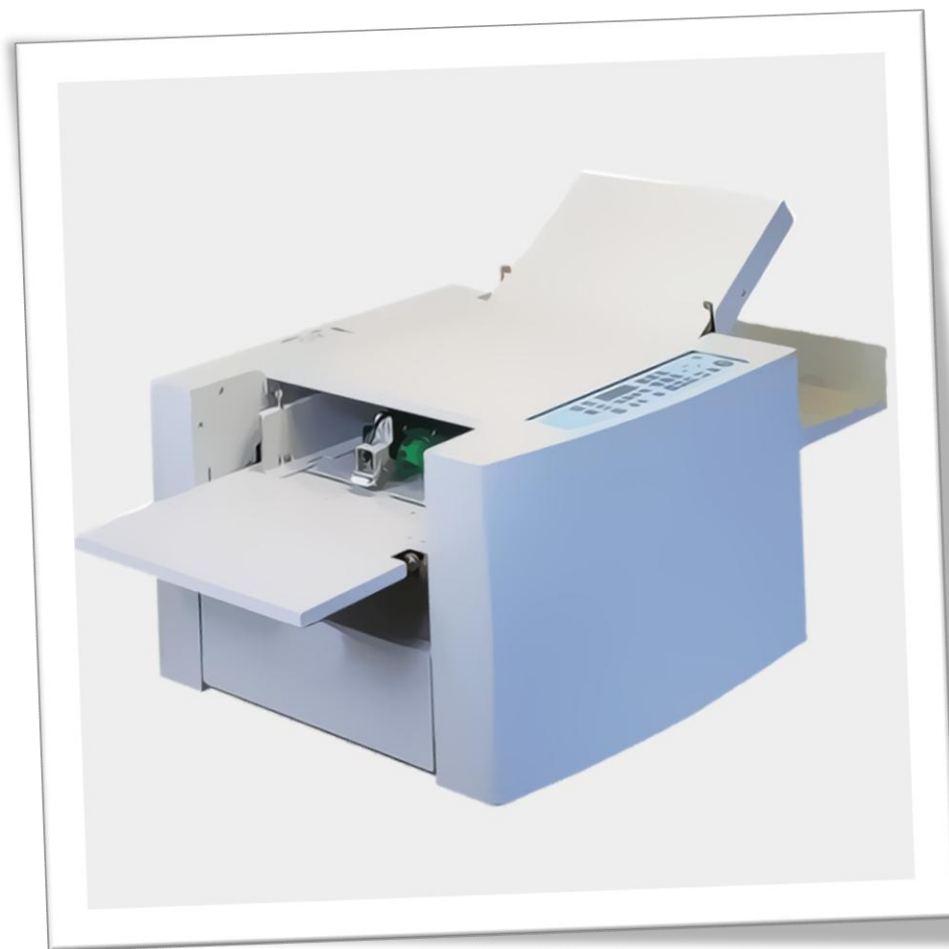
Trójnóż

maszyna umożliwiająca okrawanie bloków książkowych z jednej, dwóch lub trzech stron w czasie jednego taktu maszyny.

Złamywarka (falcerka)

maszyna służąca do falcowania, złamywania arkuszy na określony format składki.

JAKIE PREDYSPOZYCJE POWINIEN POSIADAĆ INTROLIGATOR?

W wykonywaniu zawodu introligatora bardzo przydatne są uzdolnienia manualne, techniczne, zmysł artystyczny oraz zamiłowanie do książek.

Cechami niezbędnymi w tym zawodzie są:

- spostrzegawczość,
- wytrwałość i opanowanie,
- zdolność do pracy w warunkach monotonnych,
- systematyczność,
- umiejętność podporządkowywania się określonym zasadom i regułom,
- umiejętność koncentracji uwagi i podzielność uwagi,
- cierpliwość,
- odpowiedzialność.

JAKIE WARUNKI FIZYCZNE SĄ NIEZBĘDNE W TYM ZAWODZIE?

- Do wykonywania zawodu introligatora niezbędna jest sprawność rąk i palców, sprawność kończyn dolnych, dobry wzrok, zmysł równowagi, koordynacja wzrokowo - ruchowa.
- Do przeciwwskazań w wykonywaniu zawodu introligatora należą: niska wydolność fizyczna, brak widzenia obuocznego, zaburzenia widzenia barw, zaburzenia równowagi, omdlenia, zawroty głowy, uzależnienia.

INFORMACJE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Proste prace inżynierskie mogą wykonywać osoby z umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby autystyczne oraz chore psychicznie. Ostateczną decyzję o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie inżyniera podejmuje zawsze lekarz medycyny pracy.

JAK ZOSTAĆ INTROLIGATOREM?

GIMNAZJUM

Zasadnicza Szkoła Zawodowa - 3 lata
Egzamin potwierdzający kwalifikację A.14

INTROLIGATOR

Istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym.

JAKIE SĄ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU W TYM ZAWODZIE?

Po zdaniu egzaminu maturalnego istnieje możliwość kontynuowania nauki na studiach wyższych. Przykładowe kierunki:

1. Studia wyższe zawodowe (licencjat/magisterskie) np. papiernictwo i poligrafia, edytorstwo, grafika komputerowa, inżynieria materiałowa, materiałoznawstwo, archiwistyka, zarządzanie dokumentacją i archiwistyka.

2. Studia podyplomowe np. skład drukarski, inżynieria produkcji w poligrafii, nowoczesne technologie w papiernictwie, nowoczesne procesy w papiernictwie i poligrafii, eksploatacja maszyn i procesy produkcyjne związane z wytwarzaniem, wykańczaniem i przetwarzaniem papierów, poligrafia i media cyfrowe, grafika komputerowa.

3. Kursy i szkolenia kwalifikacyjne.

CZY WIESZ, ŻE...?

CIEKAWOSTKI

- Początki introligatorstwa sięgają starożytnego Rzymu, w którym istniał zawód glutynatora (sklejacza) zajmującego się łączeniem oddzielnych płatów papirusa w odpowiedniej długości zwoje.
- W 1870 roku wynaleziono zszywarękę.
- Najbardziej znaną introligatornią w Polsce była pracownia Jahody w Krakowie, która istniała w latach 1887-1950 r.

CO CZYTAĆ?

LITERATURA FACHOWA

- „Podstawy poligrafii”, (S. Mądzik, S. Jakucewicz)
- „Materiałoznawstwo poligraficzne”, (S. Jakucewicz, S. Mądzik, J. Struciński)
- „Introligatorstwo przemysłowe”, (S. Magdzik)
- „Typografia książki. Podręcznik projektanta”, (M. Mitchell, S. Wightman)

BIBLIOGRAFIA

- Podstawa programowa kształcenia w zawodzie, opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z późn. zmianami.
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie CKE, <http://www.cke.edu.pl/index.php/informatory-left/egzamin-zawodowy>
- Materiały projektu „Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego”, www.gimnazjum2.lublin.pl/efs/prezentacja
- Strony internetowe szkół prowadzących kształcenie w zawodzie.
- „Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego” (http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5_zeszyty_informacyjno_metodyczne/zeszyt_14.pdf).
- www.wynagrodzenia.pl (Raport Sedlak&Sedlak).

WYWIAD Z INTROLIGATOREM

1. Proszę powiedzieć, dlaczego wybrał Pan zawód introligatora?

To była spontaniczna decyzja. Szukałem pracy i dowiedziałem się o możliwości zatrudnienia na tym stanowisku. Przedstawiono mi ogólnie zarys moich obowiązków i zdecydowałem, że to mi odpowiada. Oczywiście warunki finansowe przede wszystkim przemawiały za podjęciem tej pracy.

2. Jakie miał Pan wyobrażenia dotyczące przyszłego zawodu?

Właściwie żadnych. Powiem szczerze, że kiedy pierwszy raz powiedziano mi czym dokładnie będę się zajmował to była dla mnie zupełna nowość. Nikt z mojej rodziny czy znajomych nie pracował na tym stanowisku, więc nie miałem punktu odniesienia. Pracuję już czwarty rok i jestem zdania, że właściwie wszystkiego można się nauczyć stopniowo.

3. Proszę opisać czym Pan obecnie się zajmuje? Na jakich maszynach Pan konkretnie pracuje, jakie są ewentualne zagrożenia, na co trzeba uważać itd.?

Ogólnie rzecz biorąc moim zadaniem jest końcowa obróbka wszystkiego, co zejdzie z druku, tak potocznie mówiąc. Są to, począwszy od plakatów, ulotki, opakowania, foldery reklamowe, kalendarze. Najczęściej pracuję przy gilotynie o nazwie Polar firmy HEIDELBERG oraz na falcerce firmy HERZOG & HEYMANN. Jeżeli mówimy o pracy przy gilotynie, to tak naprawdę jest to zestaw maszyn ponieważ, potrzebuję podnośnika do materiałów i innych maszyn do przemieszczania i układania papieru. Zanim będę mógł cokolwiek zrobić, zjeżdżam specjalną windą zabierającą ten materiał do takiego poziomu, aby nie nadwyręzać kręgosłupa. Kolejną z maszyn jest stół wibracyjny, który służy do wyrównania arkuszy. Jest on pochylony pod odpowiednim kątem na jedną stronę i wyposażony od spodu w nawiew oraz rolki. Takie rozwiązanie bardzo ułatwia manewrowanie materiałem. Ma to oczywiście na celu odpowiednie przygotowanie od kilkudziesięciu do kilkuset arkuszy z naniesionym już drukiem, względem znaczników jakie są na każdym z nich. Te znaczniki również nazywamy paserami. Ogólnie rzecz biorąc, są to małe kreseczki, które dla mnie stanowią ważną informację, wskazując, po której stronie muszę ciąć materiał, aby zachować założenia działu projektów, a finalnie preferencje samego klienta. Takie urządzenie pozwala mi swobodnie przesuwając arkusze dalej, na następny stół, z którego materiał umieszczany jest dopiero pod ostrzem gilotyny. Tak więc jest to ciąg około 10 - 15 metrów parku maszynowego który sam obsługuję. Jedną z maszyn, którą obsługuję jest falcerka firmy HERZOG & HEYMANN. Jest to, krótko mówiąc, maszyna do składania ulotek. Jeśli kupuje Pan jakiś produkt, typu leki, urządzenia, farby do włosów, ogólnie przedmioty zapakowane w pudełka, to w każdym z nich jest ulotka składana przez tą maszynę.

WYWIAD Z INTROLIGATOREM

4. Biorąc pod uwagę fakt rozmiarów maszyn, na których Pan pracuje, proszę opisać jakie są ewentualne zagrożenia oraz środki bezpieczeństwa?

Na pewno trzeba zachować zdrowy rozsądek i stosować się do zasad BHP, dotyczących pracy na danej maszynie. Oczywiście maszyny te mają odpowiednie zabezpieczenia, jak np. fotokomórki, podwójne lub potrójne wyłączniki. Przykładem będzie moja maszyna – gilotyna. Często, aby dokładnie dosunąć materiał do ostrza noża, trzeba się, rzecz jasna, odpowiednio zbliżyć do stołu gilotyny. Jeśli będę za blisko lub za blisko będzie np. część mojego stroju roboczego, to fotokomórki zadziałają i wyłączą maszynę na tym etapie pracy. Przy obecnym stopniu zaawansowania technologicznego, śmiem twierdzić, że uszkodzenie ciała jest niemożliwe. Dodatkowe zabezpieczenia to także zdublowane guziki uruchamiające ruch ostrza. Jeśli chcę uruchomić proces cięcia muszę używać obu rąk, ponieważ wspomniane guziki są daleko od siebie. Dopiero jednoczesne wciśnięcie guzików obiema rękami włącza gilotynę. Maszyna nie włączy się kiedy nacisnę tylko jeden przycisk. Mało tego, procedura uruchomienia maszyny wymaga, aby materiał znajdujący się już przy ostrzu został dociśnięty z góry specjalną belką. Belkę natomiast uruchamiam naciskając stopą na pedał u podnóża maszyny. Tak więc sam proces cięcia, choć krótki, to jednak wymaga zastosowania odpowiedniej procedury. Belka, o której wspomniałem, nie spełnia jedynie roli ochrony dla pracownika. Jest to bardzo ważny element maszyny, który decyduje o poprawności wykonania cięcia. Kilka ton docisku belki do ułożonych arkuszy – rzyzy papieru, daje pewność, że materiał nie poruszy się podczas samego cięcia i ostrze przetnie papier dokładnie w miejscach oznaczonych wcześniej wspomnianymi kreskami – paserami. Środki bezpieczeństwa, jakie muszę stosować wg norm BHP, to przede wszystkim zatyczki do uszu lub ochronne słuchawki, zamknięte ze względu na hałas, jaki panuje na mojej hali i oczywiście przy moim stanowisku pracy, że wspomnę choćby stół wibracyjny. Kolejno - ubranie ochronne, jak w każdym zakładzie pracy, tak i tutaj musi przylegać do ciała. Rękawiczek na tym stanowisku, czyli przy gilotynie, nie używam. Inaczej jest w przypadku pracy na kolejnej maszynie, którą obsługuję - falcerka. Tu rzeczywiście muszę używać rękawiczek jednorazowych podczas czyszczenia acetonem wybranych elementów maszyny z farb użytych do druku. Zarówno aceton jak i farby drukarskie, nawet te ekologiczne nie są oczywiście przyjazne dla ludzkiego ciała. Dlatego w tym przypadku używanie rękawiczek jest w pełni uzasadnione zgodnie z zasadami BHP.

5. Proszę powiedzieć jak wyglądała Pana wcześniejsza kariera zawodowa?

Po przerwaniu studiów pracowałem jako magazynier, śmieciarz. Imałem się prac dorywczych, sezonowych. Obecnie pracuję jak wspomniałem już około cztery lata w tej firmie, na tym samym stanowisku i chciałbym, żeby tak zostało.

6. Jakie inne stanowiska może zajmować osoba posiadająca Pana doświadczenie i umiejętności? Rozwijając jeszcze pytanie, czy uważa Pan, że zdobyte w obecnej firmie doświadczenie, znajomość obsługi maszyn byłaby atutem, gdyby zaszła potrzeba przeniesienia Pana z tego stanowiska na inne?

Myszę, że głównie zapotrzebowanie rynku oraz chęć dostosowania się do jego wymogów przez firmę, w której pracuję, mogłaby mieć decydujące znaczenie w przekwalifikowaniu na inne stanowisko. Praca jaką wykonuję nie ogranicza się jedynie do obsługi maszyn. Zdarzają się zamówienia, gdzie zastosowanie maszyn nie wchodzi w grę. Są to niskonakładowe produkcje, ale z tak wieloma modyfikacjami w procesie introligatorskim że jedynie człowiek jest w stanie wykonać tak pracę i sprostać wymaganiom klienta.

WYWIAD Z INTROLIGATOREM

7. W jakich kursach doszkalających uczestniczył Pan, aby podnieść swoje kwalifikacje zawodowe?

Zanim zostałem zatrudniony na stanowisku introligatora w obecnej firmie, nie miałem szkoleń z zakresu prac tutaj wykonywanych. Nawet nie słyszałem, żeby jakaś firma przeprowadzała takie szkolenia. Jeśli chodzi czas teraźniejszy, to odbyłem trzymiesięczne szkolenie z obsługi wszystkich maszyn, na których obecnie pracuję sam. Oczywiście odbyłem szkolenia z zakresu BHP. W trakcie tego szkolenia byłem stażystą i moim głównym zadaniem było obserwowanie pracy introligatora, pomaganie itp. Dopiero po zakończonym szkoleniu mogłem rozpocząć pracę samodzielnie.

8. Jakie były Pana oczekiwania wobec tego zawodu? Czego dotyczyły te oczekiwania?

Przede wszystkim zależało mi na zatrudnieniu w firmie dającej poczucie bezpieczeństwa stałego zatrudnienia. Poprzednie miejsca pracy i warunki były dosyć koszmarne, a w obecnej firmie przeszedłem szkolenie, wykonuję zawód, który jest wprawdzie ciężki, ale rekompensuje to miła atmosfera i oczywiście stałe zarobki. To pozwala mi twierdzić, że moje oczekiwania zostały spełnione w stu procentach.

9. Co wpływa na satysfakcję z wykonywanego zawodu?

Czasem zdarza się podczas produkcji ulotek lub innych wyrobów, że przez nabyte już doświadczenie potrafię dany problem rozwiązać w taki sposób, żeby zadowolony był klient i całość procesu produkcyjnego po prostu dobrze działała.

10. Z jakimi materiałami pracuje się Panu lepiej?

Zdecydowanie z grubszym papierem, ponieważ łatwiej go ułożyć na każdym etapie mojej pracy oraz nie sprawia tylu problemów, co bardzo cienki papier. To bardzo poprawia szybkość pracy itd.

11. Jakie wymagania stawiane są osobom wykonującym ten zawód?

Szczerze mówiąc nie ma szczególnych wymagań. Od siebie mogę dodać, że zdecydowanie powinien to być mężczyzna i dosyć silny, bo czasami trzeba podnieść ręcznie materiał, który swoje waży. Pracując na tym stanowisku, czyli na wspomnianej gilotynie, w czasie jednej zmiany zdarza się przerzucić od 10 do 15 ton materiału, tak więc nie ma się co oszukiwać, kobieta ważąca 40- 50 kg lub też mężczyzna ważący około 50 kg będzie mieć duże trudności z wykonaniem tego rodzaju pracy.

12. Jakie cechy charakteru są przydatne w Pana zawodzie?

Na pewno musi to być spokojna osoba, potrafiąca skupić się przez długi czas na wykonywanych czynnościach. Otwarta na kontakty ze współpracownikami, którzy często mogą przecież pomóc.

13. Czy ma Pan chęć zmienić cokolwiek w tym zawodzie?

Nie.

WYWIAD Z INTROLIGATOREM

14. *Jakie wady zawodu może Pan wskazać?*

Nie widzę szczególnych wad, po prostu pracuję ciężko, ale tak jest wszędzie.

15. *Proszę wymienić najważniejsze zalety Pana zawodu.*

Możliwość szkolenia się.

16. *Jakich zarobków może spodziewać się osoba wykonująca taki zawód?*

Tak naprawdę ciężko powiedzieć, bo zależy to od zakładu pracy, ale będąc tutaj, na Lubelszczyźnie jest to około 2000 zł.

17. *Jak oceniłby Pan możliwości rozwoju w zawodzie?*

Bardzo możliwe, że firma zdecyduje się na zakup nowych maszyn, aby powiększyć swoją introligatornię. Wówczas będzie możliwość wejścia, na byc może, zupełnie nowy rynek. Zatem mam szczerą nadzieję, że będę mógł wtedy podnosić swoje kwalifikacje.

18. *Co poradziłby Pan młodzieży decydującej się na wybór tego zawodu?*

Na pewno mogę poradzić, by nie nastawiali się na lekką pracę. Oczywiście na początku zawsze jest ciężko, ale z czasem zdobywa się doświadczenie i obycie z maszynami. Same maszyny, swoimi rozmiarami mogą na początku niektóre osoby przerażać. Po drugie, muszą być to osoby cierpliwe, spokojne i opanowane. O tym wspominałem.

Dziękuję za wywiad.

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ - QUIZY

Zapoznałeś się z charakterystyką zawodu. Teraz sprawdź swoją wiedzę i predyspozycje do zawodu rozwiązując quizy interaktywne.

